

Stajerc" izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
10 krone; za pol in četir-
ta razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron; za
drugo inozemstvo se
računa naročnina z ozi-
rom na visokost pošti-
line. Naročnino je pla-
tati naprej. Posamezne
številke se prodajajo po 6 v.
Prednisti in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stopje števil. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubi!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopis: dobrodošli in se
spričujemo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80, za
1/2 strani K 40, za 1/4
strani K 20, za 1/8
strani K 10, za 1/16
strani K 5, za 1/32
strani K 2,50, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 17. V Ptuju v nedeljo dne 27. aprila 1913. XIV. letnik.

Balkanske zmešnjave.

Skutari padel. — Črnogorci se zoperstavljajo
olji cele Evrope. — Avstro-Ogrska se priprav-
na odločne korake. — Napad na avstrijskega
tašeja. — Mir s Turčijo zagotovljen. — No-
trnji spori balkanske zveze.

Kakor strela iz jasnega neba zadela je no-
ca vso javnost: Skutari je padel! Ju-
ška posadka, ki se je borila več kot pol leta
levovo hrabrostjo, odkorakala je z orožjem in
vsemi častmi iz svojega skalnatega gnezda in
nikita je prišel v mesto. In vse to se
dela proti volji cele Evrope, ki je
krat za vselej izjavila, da Skutari ne
ode pod nobenim pogojem črno-
orski, marveč da ostane Albaniji.
Evropa poslala je svoje velikanske parnike pred
mogorsko-albanske pristane, izvršila je blokado,
hitevala od Srbije, da odpokliče svojo pomoč,
Črnogorci pa so se poživljali na vse evro-
jske želje ter zahteve in so zavzeli Skutari.

S tem je položaj zopet izredno po-
jstren in vse lepe nade o miru zamorejo
pet po vodi splavati. Kaj bode zdaj? Ve-
vlasti so izjavile, da Skutari ostane
lbaniji. Temu se bode morala Črnogora
od vsakim pogojem podvreči, ako ne z lepo
z grdo. Morda bode kralj Nikita sam tako
ihten, da odstopi od svoje trmoglavosti. Ako
našle bodejo morda velevlasti sredstva, da
u shladijo glavo. Ako se pa zopet izkaže, da
edinstvo velevlasti le navidezna in da ima
nisijsa še vedno svojo hinavsko vlogo, potem
ode Avstrija na lastno pest na-
topila. S svojo otročjo miroljubnostjo so
si diplomati dovolj denarja in vpliva napravili.
Kaj je skrajni čas, svetu dokazati, da je
vstrija velevlast in da je njena za-
ava pomembnejša nego špekulantovstvo bal-
nskikh desparadov. Resni dogodki
morejo priti, našli bodejo Avstrijo
dstva bolj pripravljeno nego avstrijske diplo-
* * *

Skutari padel!

Cetinje, 23. aprila (iz uradnega
črnogorskega vira): Črnogorski vojniki so danes
zmagovito Skutari zavzeli.

Cattaro, 23. Iz Cetinja se poroča, da
je trdnjava Skutari po vročem
boju in junaškem odporu posadke
padla. Črnogorci so že v mesto prišli. Večji
del mesta je od kanonskih krogelj razsut.
Kralj hoče s svojimi sinovi še danes v mesto
prihajati. Turški zapovednik Essad-paša je
baje uvidel, da je nadaljni odpor brez koristi,
ker so Črnogorci in Srbi že Taraboš zasedli.
Bil je skoraj dvadnevni boj, katerega je
srbska artiljerija odločila. Govori
se, da se je Taraboš ponoči presenečil in zavzel.
Veliki del mesta leži v razvalinah.
Krvave žrtve na obeh straneh so velike.

Skutari

Mesto Skutari (Srbi pravijo Skadar, Albanci pa
Skodra) je samo ob sebi umazano turško gnezdo, ki
šteje okoli 20.000 prebivalcev. Svoj čas je bilo mesto
rezidenca kralja Gentius ilirskega, potem je prišlo pod
turško, srbsko ter benečansko oblast. Leta 1479 so Turki
Skutari za stalno zavzeli. Najbolj značilen je 500 m vi-
soki Taraboš, ki se dviga čez Skutari in tvori naravno
skalnat trdnjavo, v kateri so seveda pozneje šance iz-
sekali. Kdor ima Taraboš v roki, temu spada tudi ves
Skutari.

Turki so utrdili Skutari s forti in zemeljskimi
utrdbami. Severno je precej visoko ležeča citadela, ki
leži med rekoma Bojana in Kiri. Zahodno je omenjeni
Taraboš. Južno so stale na griču Mala Brdica turške
baterije, ki jih je Drina ločila od utrdb pri Vukatinu.
Potem so prišle utrdbe na malem in velikem Bardanjolu.
Turška posadka je štela baje okoli 25.000 mož. Črno-
gorci pa so imeli tu in pri Bardanjolu 20.000 mož, pred
Taborošom pa 7000 mož. K temu je prišlo še okroglo
20 do 30.000 Srbov. Nekaj jih je sicer pred zavzetjem
odšlo, a mnogo se jih je naprej borilo in tudi srbski
kanoni so tam ostali.

Skutari bil je od začetka vojne od ostale Turčije
odtrgan. Vkljub temu so junaški boritelji vse napade
odbili in edino lakota jih je premagala. Več kot 6
mesecev je trajalo obleganje. V prvi polovici balkanske
vojne niso dosegli Črnogorci pri Skutariju nobenih us-
pehov. Pogumni zapovednik Hassan Rizza celo
sklenjenega premirja ni hotel priznati in je boj nadalje-
val. Med 6. in 9. februarjem so Črnogorci in jim na
pomoč došli Srbi združili vse moči in napravili "gene-
ralšturm." Napadalcu so imeli 6000 mrtvih, a dosegli
niso nobenega uspeha. Te velikanske izgube so Črnogorci
tako opedale, da je morala za vedno večjo srbsko po-
moč prositi. Srbija poslala je več kot eno divizijo vo-
jaštva s težko artiljerijo in to na grških barkah čez So-

loniki v St. Giovanni di Medua. Istotako se je zadnje
težke kanone črnogorske pred Skutari poslalo. Črnogorci
in Srbi so potem proti mednarodnemu pravu mesto in
zlasti avstrijska poslopja v Skutariju bombardirali. Kralj
Nikita je pač mislil, da bode s tem nečloveškim nasto-
pom prebivalstvo prestrašilo in tako dosegel, da se trd-
njave uda. Pa ni bilo tako! Srbi so pripeljali potem
nove težke kanone. Posadki pa je pričelo polagoma pri-
manjkovati živila in streliva in tako je moralo priti do
padca trdnjave. Junaštvo te posadke seveda s padcem
ni osramočeno.

Beda v Skutariju je bila velikanska. Ravno mestni
okraj, v katerih stanujejo kristjani, so od srbskih kano-
nov polagoma razdjeni. Mnogo ljudi je od lakote
umrlo. Travo in iz konopelj napravljeni kruhi so ljudje
jedli. Stolp katoliške cerkve je razrušen; zadelo ga je
več srbskih granat. Tudi veliko žen in otrok je bilo
ubitih. Zgodilo so se grozni slučaj; tako so Srbi ustrelili
na eni in isti dan neko ženo ter njenih 5 otrok. Od
lakote izmučeni prebivalci so zapustili po dnevu mesto
in so v okolici živela iskali; Črnogorci pa so jih postrelili.
Povsod po cestah so nedolžni otroci za kruh pro-
sili. Vsi ti dogodki so prava sramota za laži-
krščanstvo balkanskih Slovanov.

Od padlega Skadra.

Cattaro, 23. Trdnjava Skutari ni bi-
la premagana po generalšturmu, marveč
turška posadka se je sama udala. Vsled
grozne lakote prisiljen je turški zapovednik
Essad-paša krvavo igro vstavil. Po dvednevem
obstreljevanju se je med turškimi in črnogorskim
poveljstvom dosegel sporazum. Turška po-
sadka ni vjeta, marveč je z orožjem
in pod vojaškimi častmi, ki so jih Črno-
gorci hrabrim boriteljem izkazali, iz trd-
njave odkorakala. Potem so Črnogorci
mesto zasedli. Kralj Nikita je s svojimi sinovi
v mesto prišel. Črnogorci se pripravljajo baje
na nove boje z drugim nasprotni-
kom, ker popravljajo razstreljene utrdbe in
vlačijo vanje živila ter strelivo.

Poskušeni umor avstrijskega c. in kr. vojaškega atašeja v Cetinju.

Cattaro, 22. aprila. Avstrijski c. in kr.
vojaški atašé Hubka v Cetinju peljal se je s
svojim avtomobilom proti Cattaru, da bi tam
uradne telegrame oddal. Na strmi poti pa so
Črnogorci skopali globok jarek. Ako bi ne bil
šofer previden, padel bi avto v jarek in naš
atašé bi bil umorjen. Ko se je atašé
zopet proti Cetinju vračal, vstavili so ga
črnogorski soldati; vkljub temu da so
ga poznali kot zastopnika Avstrije,
zaprli so ga tri ure in ga šele potem

Od solnčne strani

življenja, od srečnega družinskega življenja, od
pešnega dela se nas odrine mnogokrat po ne-
žnem slučaju, vsled prehlajenja, nalezljenja,
življenja, opekline na senčnato stran življenja,
er se seznanimo z bolečinami, nezmožnostjo
delo, znižanim zaslužkom in bedo. V kolikor
gre tu za nezgode, kakor opekline, stisnjenja,
prehlajenje, izpuhe, bule, revmatične ali neural-
ne bolečine, se nesreči lahko opremo, ako
bimo Fellerjev zeliščni fluid z zn. „Elzafluid“,

ki, kakor vemo iz izkušnje, odpravi bolečine,
hladi in olajšava. Pri vseh boleznih kože, tudi
pri pegah, solnčici, rezki koži, šupah na glavi,
potenju se izkaže kot važno domače sredstvo,
vpliva čistilno in prepreči pri ranah vnetje.

Naše čitatelje bode gotovo tudi pismo ba-
ronice Geramb v kopelji Buzias pri Temesvarju
zanimalo. Ta dama piše: „V časopisih naj bi
se objavilo, kako izbornu vpliva Fellerjev „Elza-
fluid.“ Imela sem toliko bolezn, gih in slabost
oči, utrujenost, bolečine v glavi in hrbtu in
odkar rabim „Elzafluid“, sem popolnoma zdrava.“

Naši čitatelji naj bi imeli Fellerjev fluid
z zn. „Elzafluid“ vedno pri hiši; saj stane po-
izkusni tucat le 5 krono franko.

Kot milo odvajajoče, obenem prebavo ure-
jajoče sredstvo, ki pomaga vedno, preiskusili
smo Fellerjeve odvajalne Rabarbara-kroglice z
zn. „Elza-kroglice“ in priporočamo tudi od teh
6 škatljic za 4—krone franko. Oboje se dobi
le pri apotekarju E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz
št. 241 (Hrvatsko.) — — — fi.

Slovenska Bistrica. (Razno.) Pr
kramarski in živinski sejem v Slovenski
se ne vrši v nedeljo, dne 4. maja, tem
ponedeljek, dne 5. maja 1918. —
okrajna bolniška blagajna imela je
letošnji občni zbor v nedeljo, dne 4. maj
ob 2. uri popoldne v Neuholdovi dvorani.
se opozarjajo gospodje delegati in član
Okrajna šparkasa napreduje izbo
mesecu marcu vložilo je 107 strank K
dvignilo pa je 107 strank K 31.523. Stan